

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: N. H., narozen „X“,
bytem „X“,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2020, č. j. „X“,

takto:

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 10. 2020, č. j. „X“, se **pro vadu řízení zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2020, č. j. „X“, kterým bylo změněno rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2020, č. j. „X“, tak, že žalobci se podle § 56 odst. 1 písm. c) a e) a podle § 41 odst. 3

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) snižuje žalobkyni od 24. 7. 2020 výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Zmíněným rozhodnutím ze dne 13. 7. 2020 žalovaná původně snížila žalobcův invalidní důchod na první stupeň invalidity.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že posudkový závěr byl učiněn, aniž by se podrobněji zkoumal žalobcův zdravotní stav a aniž by byl žalobce přizván k jednání. Podle žalobce nebyl hodnocen jeho dlouhodobý zdravotní stav s dopadem na jeho pracovní schopnost. S odkazem na lékařskou zprávu MUDr. J. J., Ph.D., ze dne 6. 11. 2020 zdůraznil, že trpí chronickou námažovou dušností s kombinací stavu po transplantaci srdce při potenciální chronotropní inkompetenci, subkompenzovanou arteriální hypertenzí a diastolickou poruchou plnění – NYHA II. až III. stupně. Konstatoval, že z lékařského hlediska není schopen zaměstnání i s menší nebo trvající fyzickou zátěží a jeho denní aktivity jsou těžce omezeny, neboť není schopen jakékoli zátěže. Podle žalobce odpovídají jeho zdravotní problémy kapitole IX, oddílu A, položce 4d přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Dodal, že s dlouhodobou imunosupresivní léčbou souvisejí i další zdravotní komplikace, a to vysoký krevní tlak, vysoký cholesterol a diabetes; byl nucen podstoupit čtyřikrát chemoterapii a jakákoli viróza by pro něj mohla být až fatální. Žalobce podotkl, že má trvalé problémy se zažíváním, zavodňuje se mu celý organismus, podstoupil operaci žlučníku a všechny zdravotní problémy mají vliv také na jeho psychiku, má deprese, navštěvuje psychiatra a trvale užívá antidepresiva. Žalobce uzavřel, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém vyjádření zrekapitulovala průběh správního řízení a konstatovala, že posudek o invaliditě z námitkového řízení splňuje požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti. S ohledem na žalobcovy námitky navrhla provedení důkazu posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“).

Ústní jednání soudu

4. Při jednání soudu konaném dne 27. 4. 2021 žalobce trval na důvodnosti své žaloby a na tom, že mu náleží invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně.
5. Pověřená pracovnice žalované při tomto jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě a s ohledem na závěry posudku posudkové komise ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
6. Soud při jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl dokazování čtením posudku

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 3. 3. 2021, včetně protokolu o jednání posudkové komise.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po uskutečnění jednání dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalovaná přiznala žalobci od 25. 6. 2017 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, neboť podle posudku o invaliditě vypracovaného dne 27. 7. 2017 posudkovým lékařem MUDr. R. K. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem poklesla pracovní schopnost žalobce o 70 % – rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, oddílu A, položce 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena ve výši 70 % s tím, že podle § 3 a § 4 téže vyhlášky se procentní míra poklesu pracovní schopnosti nemění.
10. Dne 5. 6. 2020 se uskutečnila kontrolní lékařská prohlídka, při které posudková lékařka MUDr. I. H. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že žalobce je invalidní v prvním stupni, přičemž rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, oddílu A, položce 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to s mírou poklesu pracovní schopnosti o 40 %. Datum změny stupně invalidity bylo stanoveno na 5. 6. 2020. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 13. 7. 2020 rozhodnutí, jímž žalobci od 24. 7. 2020 snížila invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
11. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky. Žalovaná si v řízení o námitkách vyžádala nový posudek o invaliditě žalobce ze dne 18. 9. 2020, který vypracovala posudková lékařka Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem (dále jen „LPS“) MUDr. E. V. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, oddílu A, položce 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pracovní schopnosti 40 %, přičemž procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 odst. 1 vyhlášky vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvyšuje o 10 % na celkových 50 %. Na základě tohoto nového posudku vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí ze dne 14. 10. 2020, kterým změnila své rozhodnutí ze dne 13. 7. 2020 tak, že žalobci snížila výši invalidního důchodu ze třetího na druhý stupeň invalidity.

12. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění platí, že *„[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.“* Z odstavce 2 citovaného ustanovení vyplývá, že pokud pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a pokud poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
13. Pracovní schopnost je definována v § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, podle kterého platí, že *„[p]racovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“* V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
14. V § 39 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění je dále stanoveno, že *„[z]a zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.“* V souladu s odstavcem 6 téhož ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Podle odstavce 7 téhož ustanovení je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
15. Soud podotýká, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity. Z § 2 odst. 3 této vyhlášky přitom vyplývá, že *„[j]e-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.*

zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.“

16. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity dále platí, že „[v] případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.“
17. V projednávané věci byl žalobci snížen invalidní důchod ze třetího na druhý stupeň invalidity s odůvodněním, že z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 50 %, přičemž pro vznik (a trvání) nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně je nutné, aby míra poklesu pracovní schopnosti byla minimálně 70 %.
18. Soud připomíná, že jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí splňoval podmínky třetího stupně invalidity, tedy zda u něj došlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 %. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, zda žalobce získal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto se soud touto otázkou nezabýval.
19. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky LPS o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci tohoto soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 s. ř. s. v návaznosti na § 77 téhož zákona odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, která je v těchto věcech podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posuzování zdravotního stavu žalobců v soudních řízeních ve věcech důchodového pojištění. Tato posudková komise nově posoudila celkový zdravotní stav žalobce, pokles jeho pracovní schopnosti a datum vzniku případné invalidity včetně jejího stupně.
20. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované posudkovou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení [předsedkyně MUDr. H. H., lékař MUDr. M. H. (odbornost: interní lékařství) a tajemnice L. W.], posudek ze dne 3. 3. 2021 byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace. Žalobce se jednání komise účastnil a přímo při tomto jednání byl vyslechnut a vyšetřen odborným lékařem z oboru interního lékařství. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy, zprávy, vyšetření a další listiny měla komise k dispozici. Na základě posouzení předložených lékařských zpráv (ze dne 1. 7. 2020 a 2. 2. 2021 – MUDr. B., ze dne 2. 6. 2020 – MUDr. T., ze dne 13. 6. 2020 a 7. 12. 2020 – MUDr. K. a ze dne 6. 11. 2020 – MUDr. J., Ph.D.), spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Labem, zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. P. K., spisové dokumentace námitkového řízení a vyšetření žalobce při jednání komise pak posudková komise dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (tj. k 14. 10. 2020) žalobce splňoval kritéria pro invaliditu třetího stupně ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť u něj byl shledán pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 70 %.

21. Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je stav po TX transplantaci srdce 20. 7. 2017, 8 EMB bez vyššího stupně rejekce, s dobrou funkcí štěpu podle ECHO, podle reSKG s normálním nálezem na koronárních tepnách, funkčně popisována NYHA II. až III. stupně nejspíše v důsledku subkompenzované hypertenzní nemoci II. stupně a při potenciální chronotropní inkompetenci. Posudková komise proto hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to podle kapitoly IX – postižení srdce a oběhové soustavy; oddílu A – postižení srdeční; položky 4 – transplantace srdce; podpoložky 4c – po stabilizaci zdravotního stavu se středně těžkým poklesem výkonnosti. Pro toto zdravotní postižení stanovuje vyhláška míru poklesu pracovní schopnosti 50 až 60 %. Posudková komise zvolila v případě žalobce horní hranici rozmezí (tj. 60 %) a vzhledem k výkonu dělnických profesí pak komise tuto hodnotu podle § 3 odst. 2 vyhlášky zvýšila o 10 %, a celkově tak u žalobce činí míra poklesu pracovní schopnosti 70 %.
22. Soud zhodnotil citovaný posudek posudkové komise ze dne 3. 3. 2021, který představuje stěžejní důkaz v tomto soudním řízení, a dospěl k závěru, že posudek byl vypracován po náležitém posouzení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace, odborných lékařských nálezů a vlastního vyšetření žalobce posudkovou komisí. Soud pokládá předmětný posudek za úplný, objektivní a přesvědčivý.
23. S výše popsáním závěrem posudkové komise se soud ztotožnil a za daného stavu věci neshledal potřebu, aby byl posudek posudkové komise ze dne 3. 3. 2021 doplňován či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení poté, co byli s citovaným posudkem seznámeni, nevznikli ani žalovaná, ani žalobce. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět další dokazování, koresponduje s ustálenou judikaturou soudů rozhodujících ve správním soudnictví včetně Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, publ. pod č. 150/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008-92, všechny dostupné na www.nssoud.cz).
24. S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, (zejména vycházející ze závěru posudkové komise, že žalobce splnil podmínky invalidity třetího stupně) dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná. Žalovaná totiž při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu (za hlavní podklad svého rozhodnutí vzala nesprávný posudek posudkové lékařky LPS o invaliditě žalobce ze dne 18. 9. 2020), což zakládá vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Soud proto napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení zrušil a současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž bude žalovaná podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem, který soud Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Bude proto na žalované, aby znovu rozhodla o námitkách žalobce, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve třetím stupni invalidity.

25. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovaná neměla ve věci úspěch a žalobci, který byl ve věci úspěšný, podle obsahu soudního spisu žádné náklady řízení nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 27. dubna 2021

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.